

STRINDBERGSSÄLLSKAPET

Verksamhetsberättelse för år 2022

Strindbergssällskapets styrelse avger härmed berättelse över verksamheten under år 2022, som varit sällskapets sjuttiosjätte verksamhetsår.

Årsmöte

Sällskapets årsmöte hölls på Strindbergsmuseet den 17 maj 2022 under ordförandeskap av Erik Höök med Sara Granath som sekreterare. Till skillnad från det Covid 19-präglade mötet förra året kunde äntligen medlemmar närvara, och 20 medlemmar och några gäster fanns på plats.

Efter att föredragningslistan och kallelsen godkänts, liksom röstlängden faststälts, föredrog sällskapets ordförande verksamhetsberättelsen för 2021, vilken godkändes av årsmötet.

Ingela Lundahl som nu avgick efter många år i styrelsen avtackades med blommor och varma lovord för hennes stora insats under åren.

Efter att den formella delen av mötet avslutats kunde ordförande David Gedin överrätta blommor och Strindbergsbyst till 2022 års Strindbergspristagare, översättaren till grekiska, Ann-Margaret Mellberg, som höll en innehållsrik, intressant prisföreläsning om översättandets glädjeämnen och vedermödor i relation till förläggare, regissörer, med flera.

Därefter bjöd hon och hennes man Jan-Henrik Swahn till allas glädje på underbar, hemlagad grekisk mat.

Styrelse

Vid årsmötet valdes David Gedin till ordförande på ett år.

Följande ledamöter är valda till årsmötet 2023: Katharina Lind, Leif Magnusson, Göran Söderström, Tryggve Lundh, Cecilia Carlander och Marie-Louise Jaensson Björkén.

Till styrelseledamöter med mandat på två år (till årsmötet 2024) omvaldes: Kristina Adolphson, Jan Billgren, Louise Edlind Friberg, Sara Granath. Dessutom nyvaldes Hannah Hinz Cornelli och Sally Thunström på två år.

Vid det konstituerande sammanträdet utsåg styrelsen Göran Söderström till vice ordförande, Marie-Louise Jaensson Björkén till skattmästare, Sara Granath till sekreterare; till redaktör för hemsidan valdes Katharina Lind, biträdd av David Gedin; Cecilia Carlander valdes till redaktör för *Strindbergiana*; Katharina Lind till redaktör för *Nya Meddelanden*, biträdd av Jan Billgren och Sara Granath; Sally Thunström utsågs till ansvarig för sociala medier tillsammans med Katharina Lind; Marie-Louise Jaensson Björkén till medlemssekreterare och Leif Magnusson till ansvarig för Strindbergs skrivarstuga på Kymmendö. Dessutom utsågs Göran Söderström och Marie-Louise Jaensson Björkén till sällskapets representanter i styrgruppen för museifonden. Till representanter i Stiftelsen Strindbergsmuseets styrelse valdes David Gedin som ordinarie ledamot och Katarina Ek-Nilsson som suppleant.

Firmatecknare är ordförande och skattmästare, var för sig.

Tyvårr tvingades Sally Thunström avsäga sig sitt styrelseuppdrag i september p.g.a. tidsbrist. Men hon hann innan dess göra en stor insats och viktig insats

Styrelsen har under året hållit sex protokollförda sammanträden.

Revisorer

Till revisorer på ett år omvaldes Hans Alm och Olof Nordin, liksom Kjellåke Henriksson och Åsa Söderberg som suppleanter.

Valberedning

Till ledamöter i valberedningen omvaldes Catharina Söderbergh och Erik Höök

Hedersledamöter

Hedersledamot är Björn Meidal.

Arbetsgrupper och uppdrag

Sammankallande och ledamöter i nämnden för Museifonden: Erik Höök (sammankallande), David Gedin, Göran Söderström och Marie-Louise Jaensson Björkén.

Klubbmästare: Uppgiften delas av styrelseledamöterna.

Medlemssekreterare: Marie-Louise Jaensson Björkén.

Redaktör för *Nya Meddelanden*: Katharina Lind. Redaktionskommitté: Sara Granath, Jan Billgren, Kristina Adolphson och Hannah Hinz Cornelli

Ansvarig för August Strindbergs skrifvarstuga på Kymmendö: Leif Magnusson.

Redaktör för *Strindbergiana. Trettiosjunde samlingen* Cecilia Carlander. I redaktionskommittén Elena Balzamo, David Gedin, Björn Meidal och Per Stam.

Redaktör för sällskapets hemsida har varit Katharina Lind och David Gedin.

Ansvarig för sällskapets deltagande i Bok & Biblioteksmässan i Göteborg har varit Lars Nilsson och Katarina Ek-Nilsson.

Representation i styrelser m.m.

I Stiftelsen Strindbergsmuseets styrelse har sällskapets representanter varit David Gedin (ordinarie) och Katarina Ek-Nilsson (suppleant). Revisor i Stiftelsen för sällskapets räkning var Marie-Louise Jaensson Björkén.

Sällskapet är medlem i DELS, De Litterära Sällskapens Samarbetsnämnd.

Medlemmar

Under 2022 hade Strindbergssällskapet 324 medlemmar varav 23 familjemedlemmar och 16 ständiga. Medlemsantalet har inte förändrats nämnvärt sedan 2021.

Medlemmar har fri entré till Strindbergsmuseet, rabatterat pris vid museets program och rabatt vid bokinköp på museet. Dessutom har de rabatt på Strindbergs Intima teaterns egna föreställningar och på deras samarbeten i den mån av möjlighet,

Nya Meddelanden och e-postutskick

Som vanligt har två nummer skickats ut till medlemmarna under året.

– Vi vill passa på att upprepa vår vädjan till medlemmarna att uppdatera sina mejladresser i de fall de bytt, och att gärna ta emot *Nya meddelanden* digitalt istället för på papper.

Årsboken Strindbergiana

Den trettiosjunde samlingen av *Strindbergiana* utgavs i månadsskiftet augusti/september och skickades ut till sällskapets medlemmar i september. Cecilia Carlander var redaktör och Lyth & co ansvarade återigen för formgivning och tryck.

Volymen innehåller åtta bidrag med fokus på Strindbergs författarskap såväl som liv.

Strindbergspristagarna från 2020 och 2021 inleder volymen med varsitt bidrag med utgångspunkt i deras respektive föreläsningar i samband med prisutdelningarna. Göran Söderström, pristagare 2020, blickar tillbaka på ett innehållsrikt och varierat liv med Strindberg. 2021 års pristagare Ulf Olsson intresserar sig i sin text för författarens förhållande till tystnaden, med *Dödsdansen* som det mest centrala verket i analysen.

Maria Sehoupoulou presenterar det grekiska mottagandet av Strindbergs verk. Per Magnus Johanssons text handlar om Strindbergs kortroman *Ensam*. Ensamhetens närvaro och vikt för romanen tas upp i förhållande till författarens egna erfarenheter och känslor. Vidare ger Björn Meidal ett bearbetat smakprov från den bok han skrivit om relationen mellan Strindberg och Carl Larsson, en inte helt konfliktfri, men stimulerande vänskap.

Andreas Tranvik behandlar Strindbergs många intressen och ser det mångdisciplinära engagemanget hos Strindberg som grundläggande för författarskapet.

Ivo Holmqvist låter den amerikanske teaterkritikern James Hunekers bild av Strindberg stå i centrum. Om Huneker verkligen kastade sten på Strindbergs fönsterruta eller inte kanske vi aldrig får reda på.

I den avslutande texten bjuder Ture Rangström på en text som kretsar kring Strindbergs sista tid i livet. Ett nedtecknad telefonsamtal och en sparad vinterrock blir utgångspunkter för nya glimtar av författaren.

Programverksamhet

Följande program har arrangerats av Strindbergssällskapet:

22/1 Strindbergs 173:a födelsedag...

...firades traditionsenligt på Strindbergsmuseet. Denna gång med medlemmarna närvarande, vilket möjliggjorde en spännande diskussion utifrån vad man var och en tyckte var svårast eller mest problematiskt med Strindberg. Därutöver berättade Erik Höök om museets planer och ordförande om sällskapets.

Likaså traditionsenligt ringdes årets Strindbergspristagare upp och meddelades den glada nyheten.

Vårens bokcirkel

6/2 *Hemsöborna*

20/2 *Giftas I och II*

20/3 *Inferno*

4/4 Radioteaterlyssning med Magnus Florin

En måndag i början av april kunde sällskapetets medlemmar samlas för ännu en efterlängtd radioteaterlyssning på Strindbergs Intima teater, tack vare Gustave Lund och Anna Pettersson.

Magnus Florin som presenterade Ingmar Bergmans sista radiouppsättning, *Pelikanen/Dödens ö (Toten Insel)*, från 2003, med Erland Josephson, Ewa Fröling, Jonas Malmsjö, Maria Bonnevie, Jacob Ericksson och Gunnel Lindblom; musiken framförs av Käbi Laretei. Det var som tidigare en både fin och spännande upplevelse, som kan varmt rekommenderas till alla som har möjlighet att närvara.

14/5 "Själavandring" på Norra begravningsplatsen,

- En litterär och kulturhistorisk promenad i samarbete med Strindbergs Intima Teaters vänner

På dagen 110 år sedan August Strindberg dog, hedrade Strindbergssällskapet och Strindbergs Intima Teaters vänner hans minne genom att tända ett ljus vid hans grav på Norra kyrkogården som traditionen bjuder. Men i år tog vi tillfället i akt att uppmärksamma andra personer som har som hade sina liv och har sin viloplats i anknytning till Strindberg: Under ledning av Katharina Lind besöktes i tur och ordning Kerstin Strindberg, August Falck, Amanda "Manda" Björling, Gustaf af Geijerstam, August Blanche, och Siri von Essen.

Vandringen inleddes av att Strindbergssällskapetets ordförande David Gedin hälsat välkomna och pratat om Strindberg själv. Därefter berättade Göran Söderström om Kerstin Strindberg och läste högt ur hennes dagbok, bistådd av Karin Hoff.

Första stoppet efter Strindbergs grav med det enkla träkorset var familjen Falcks gravplats i kvarteret 13 A. Där vilar bland andra Dramatens ekonomichef August Falck senior (1843-1908) liksom hans son skådespelaren August Falck junior (1882 - 1938) som tillsammans med Strindberg var Intima teaterns första teaterchef. Även Falcks hustru skådespelerskan Manda Björling (1876 - 1960) född Lindroth är begravd på denna plats. Ture Rangström berättade om familjen Falck och Louise Edlind och Kristina Adolphson framförde texter med anknytning till den gamla Intima teatern och dess aktörer.

Efter en promenad nåddes Gustaf och Nennie af Geijerstams grav där också "lillebror" Sven vilar. David Gedin beskrev deras stormiga förhållande till Strindberg. Framme hos August Blanche, folklivsskildraren, journalisten och Strindbergs högt uppskattade föregångare, och berättade Leif Magnusson om hans liv och verk och betydelse.

Slutligen avslutades odysseen hos Siri von Essen där SITs vänners ordförande Anita Persson berättade och Louise Edlind Friberg läste högt ur....

För de som inte kunde närvara streamades och dokumenterades vandringen av Sally Thunström

17/5 Prisföreläsning i samband med årsmötet

2022 års Strindbergspristagare, översättaren till grekiska, Ann-Margaret Mellberg, höll en innehållsrik, intressant prisföreläsning om översättandets glädjämnen och vedermödor i relation till förläggare, regissörer, med flera. Dessutom bjöd hon och hennes man generöst på grekisk förtäring!

För de som inte kunde närvara streamades föredraget av sällskapetets Sally Thunström.

22/5 **Bokhelgen**

Under Stockholms Bokhelg framförde Kristina Adolphson sitt program ” Strindberg skrev ju dikter också” som handlar om Strindbergs och Harriet Bosses förhållande.

22/9-25/9 **Bok & Biblioteksmässan**

Efter två pandemiår var Bok & Biblioteksmässan tillbaka i Göteborg, Strindbergssällskapet delade som tidigare monter med Fogelströms vänner och Hjalmar Söderberg-sällskapet. Ansvariga var, som sedan många år, Katarina Ek-Nilsson och Lars Nilsson för att sälja böcker ur sällskapets samlingar och även från museet, sprida information värva medlemmar och ha roliga samtal.

Behjälplig var, liksom många år tidigare, Bengt Andreasson. Också vår tidigare styrelseledamot Maria Lagerkvist Lehto ryckte in. Två nya i medhjälpare var dels Elmer Johansson, men framför allt nyhetschefen på P4Göteborg, Eskil Lundgren, som inte bara kom klädd som Strindberg utan också höll en egen monolog ur *En dåres försvarstal* på DELS scen.

Därutöver hade sällskapet två framträdanden. På lördagen uppträdde Katarina Ek-Nilsson och Kristina Adolphson med ”Strindberg bland blommor och blad”, läsning ur *Blomstermålningar och djurstycken*, och på fredagen Katarina Ek-Nilsson med ”Strindberg: trodde på gud men tyckte inte om honom”.

Höstens bokcirkel

18/9 *Fordringsägare, Fröken Julie*

2/10 Brev 1888-1889

16/10 *Taklagsöl*

– Se nedan för en närmare beskrivning.

12/12

Strindbergssällskapets medlemmar var, som numera är tradition, inbjudna till **Strindbergs Intima Teaters Vänners glöggmingel** på teatern. På scenen berättade Ture Rangström om sin farfar tonsättaren Ture Rangström och visade bilder därtill. Lyckad kväll!

13/2, 4/12 **Skrivarkurs hos Strindberg**

Se nedan för en närmare beskrivning.

Studiecirkelverksamhet

1. Bokcirkel på Strindbergsmuseet under 2022

Under året har det hållits 6 bokcirkelar, tre på hösten och tre på våren, under ledning av Sara Granath. En kärntrupp är alltid med, några kommer tillbaka då och då. Stundtals kommer någon med en speciell relation till det vi ska prata om. Stämningen alltid glad och öppen. Givande diskussioner med många olika synpunkter. Kul.

2. Skrivarworkshop på Strindbergsmuseet

Två Skrivarworkshops har hållits i Strindbergs hem efter stängning med skrivarpedagog Katharina Lind samt intendent Camilla Larsson. De två skrivtillfällena har haft olika teman. Vid det första tillfället den 13 februari prövade deltagarna att skriva biografiska

texter utifrån minnen, tankar och känslor med inspiration av Strindbergs liv och texter. Den andra skrivarkursen med titeln, Jul hos Strindberg gavs den 4 december och man arbetade då med jultexter ur Strindbergs pjäser och brev. Båda kurserna har varit fulltecknade och mycket uppskattade av deltagarna som fått chansen att skapa i en kreativ och inspirerande författarmiljö.

3. Cirkelverksamhet i övriga landet: Studiecirklar och föreläsningar i Sörmland 2022.

Studiecirklar och föreläsningar under 2022 har bedrivits enligt följande:

Under våren ägde studiecirklar i ABF:s regi rum i Eskilstuna och Strängnäs om ”Strindberg och sagan”. Grundbok var *Sagor* 1903 med flera verk av och om Strindberg som bredvidläsning. Fyra möten hölls och varje cirkel samlade 6-7 deltagare. Cirkelarna kompletterades med en föreläsning i Eskilstuna ABF för ca sextio åhörare om ”Strindberg och sagan” 25/2 i ABF-akademin.

Dessutom hölls 20/3 en föreläsning om ”Strindberg och bildkonsten” för Eskilstuna konstförening i konstmuseet Eskilstuna. Mycket positiva reaktioner från fyrtio åhörare.

Hösten 2022 koncentrerades kring en studiecirkel om ”Strindberg 1879 och 1904” i Eskilstuna ABF, med fokus på liv, skrivande och ställningstaganden utifrån studie av *Röda rummet* 1879 och *Götiska rummen* 1904. Många bredvidläsningsböcker användes. Cirkeln omfattade 4 möten och samlade 7 deltagare.

14/10 hölls en föreläsning i samma ämne i ABF-akademin, Eskilstuna. Positiva reaktioner från fyrtio åhörare.

29/10 höll jag en föreläsning på Boktryckets dag i Det gamla Tryckeriet, Eskilstuna. Föreläsningen omfattade Strindbergs kontakter med förlag, tryckare och illustratörer och samlade ett tjugotal åhörare.

Min bedömning är att cirkelarna och föreläsningarna och den framtagna diskussionsmetodiken med ett gemensamt analyschema ökar kunskap, kreativitet och engagemang.

/Tryggve Lundh

Konferenser

Den planerade 22:a internationella Strindbergskonferensen i Kaunas, Litauen ställdes tyvärr in. Men för att inte uppehållet ska bli onödigt stort, utan att kontinuiteten upprätthålls, planeras en något mindre, tvådagarskonferens på KVHAA i Stockholm 2023

2022 års Strindbergpris

Strindbergssällskapets styrelse har beslutat att ge 2022 års Strindbergpris till översättaren, författaren och Greklands förra kulturråd i Sverige, Ann-Margaret Mellberg.

Ann-Margaret Mellberg föddes i Pireus, Grekland 1951, där hennes föräldrar hade tillfällig sysselsättning. Som vuxen återvände hon till landet och arbetade bland annat som översättare på det grekiska utrikesministeriet i Aten och blev då även grekisk medborgare. Tillbaka i Sverige utnämndes hon till kulturattaché på den grekiska

ambassaden i Stockholm. 1995 utnämndes hon till kulturråd, en befattning hon innehade under närmare 25 år, fram till pension.

Ann-Margaret Mellberg har förutom att översätta grekiska författare till svenska, spelat en avgörande roll för att introducera svensk litteratur på nygrekiska. Hennes översättargärning omfattar författare från Emanuel Swedenborg och Carl Jonas Love Almqvist till Joakim Pirinen och Jesper Svenbro. Men listan domineras av August Strindberg av vilken hon förutom romanerna *Tjänstekvinnans son* 1984 och *Svarta fanor* 1987, översatt 11 dramer, från *Fröken Julie* 1987 till Damaskus-trilogin vars sista del kom 2020.

Hennes insats för att sprida Strindbergs texter är med andra ord imponerande, och hon hennes insats för att tillgängliggöra dem för den grekiskspråkiga världen och inte minst teaterscenerna gör henne till en våra viktiga ambassadörer för inte bara för Strindberg utan för svensk kultur utanför vårt lands gränser.

/David Gedin, ordförande

Sociala medier

Engagemanget är stort på Facebook och Instagram som uppdateras flera gånger per vecka. Här informeras om teaterföreställningar, bokreleaser samt sällskapets, museets och teaterns aktiviteter mm. Flertal intervjuer har publicerats som producerats av sällskapet. Den populära sommarserien där styrelsen och Strindbergskännare intervjuas med ett givet ämne fortsatte även sommaren -22. Även en jultävling med prissumma av böcker lottades ut. Årets populäraste inlägg på Facebook var gratulationen till Strindbergspristagaren Ann-Margret Mellberg som nådde 8043 personer med 530 inlägg, 147 kommentarer och 29 delningar. Även livesändningen av Själavandringen på Norra kyrkogården på Strindbergs dödsdag var ett populärt inlägg. Medlemmar utanför Stockholm var tacksamma att de fick närvara under dagens vandring. Här användes avancerad utrustning och talarna kunde mickas upp vilket bidrog till en lyckad sändning. För första gången marknadsförde sällskapet ett inlägg på FB med 300 kr vilket genererade i en ökning av inlägges spridning på 47%.

Hemsidan

Hemsidan har nu en väl fungerande struktur och som tidigare ett rikt innehåll. Under året har också sällskapets aktiviteter uppdaterats.

Enligt statistikverktygen besöktes hemsidan c:a 35 000 gånger av cirka 14 000 olika besökare, från en mängd olika länder i världen.

Strindbergs skrifvarstuga på Kymmendö

Under 2022 genomfördes ingen särskild åtgärd eller insats i underhållet av skrifvarstugan. De insatser som genomfördes 2021 har stärkt skyddet på tak och väggar.

Försäljning av litteratur

Medlemmarna har erbjudits möjlighet att i museets bokhandel köpa Strindberglitteratur till rabatterat pris.

Ett antal, främst utländska, universitetsbibliotek och andra institutioner abonnerar på *Strindbergiana* genom internationella tidskriftsagenturer.

Ekonomi

Årsredovisningen redovisar ett negativt resultat. Detta beror i huvudsak på kostnader i samband med deltagandet i Bokmässan och ökande kostnader för produktionen av *Strindbergiana*. Medlemsantalet minskade kraftigt redan 2020, men det är först nu när programverksamheten ökat som det påverkar resultatet. Positivt är att intresset för *Strindbergiana* ökat, vilket syns i bokförsäljningen.

Beträffande den ekonomiska förvaltningen hänvisas i övrigt till bifogade räkenskaper.

Stockholm i april 2023

David Gedin

Göran Söderström

Jan Billgren

Erik Höök

Sara Granath

Tryggve Lundh

Kristina Adolphson

Katharina Lind

Cecilia Carlander

Leif Magnusson

Louise Edlind Friberg

Marie-Louise
Jaensson Björkén

STRINDBERGSSÄLLSKAPET

Balansräkning

	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Boklager	1	1
Förutbetalda kostnader	1 762 1)	6 153
Banktillgodohavande	179 219	187 781
Kundfordringar	1 160 2)	1 022
Summa tillgångar	182 142	194 957
Skulder		
Upplupna kostnader	1 493 3)	-
Förutbetalda medlemsavgifter	21 850	21 350
Museifonden	5 000	5 000
Skrivarstugan, fond	8 946	8 946
Fond Strindbergskonferenser	18 586	18 586
Summa skulder	55 875	53 882
Eget kapital		
Ständiga medlemmars fond	23 809	23 809
Balanserade vinstmedel	117 266	116 246
Årets resultat	- 14 808	1 020
Summa eget kapital	126 267	141 075
Summa skulder och eget kapital	182 142	194 957

1) Hyra

1) Bokförsäljning

2) Återbetalning Folgeström och Hj. Bergman, Porto NM och Statyett Strindbergspriset

STRINDBERGSSÄLLSKAPET

Resultaträkning

	2022	2021
Intäkter		
Medlemsavgifter	65 600	65 672
Bidrag från medlemmar	1 350	1 250
Bokförsäljning	7 194	
Programverksamhet		800
Summa intäkter	74 144	67 722
Kostnader		
Strindbergiana	58 306	52 274
Strindbergspriset	3 231	3 137
Programverksamhet	13 693	500
Strindbergskonferenser		
Lokalhyra	6 844	6 644
Nya Meddelanden	600	3 888
Övriga omkostnader	2 464	2 575
Skrivarstugan		896
Marknadsföring	3 814	2 012
Summa kostnader	88 952	71 926
Resultat före disponeringar	- 14 808	- 4 204
Delupplösning av Fond Strindbergskonferenser		
Delupplösning av Ständiga medlemmars fond		4 328
Delupplösning av Skrivarstugan fond		896
Resultatkorrigeringspost		
Årets över-/underskott	- 14 808	1 020

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade som utsetts att granska Strindbergssällskapets räkenskaper och förvaltning för år 2022 får härmed avge följande berättelse.

Vi har tagit del av räkenskaperna med tillhörande verifikationer, protokoll och andra handlingar för 2022. Vår granskning har inte gett anledning till anmärkning i avseende på de till oss överlämnade redovisningshandlingarna.

Vi tillstyrker därför att föreliggande resultaträkning och balansräkning fastställs samt att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för den tid som revisionen avser. Vi tillstyrker även att årets förlust, 14 808,30, balanseras i ny räkning.

Stockholm den 18 mars 2023

Hans Alm

Hans Alm
Gm Olof Nordin

Olof Nordin